

بررسی تأثیر هورمونهای IBA و NAA بر روی ریشه زایی قلمه های سیب مالینگ و مالینگ مرتون (MM106, M26, M9)

ناصر بودری^۱، مصطفی مصطفوی^۲ و علیرضا طلایی^۳

۱ و ۳- گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، تهران

۲- بخش تحقیقات باغبانی مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، کرج

با توجه به لزوم احداث باغهای یکنواخت سیب جهت بدست آوردن محصولی باراندمان بالا در واحد سطح و کاهش هزینه های داشت و برداشت، آزمایش بر روی قلمه های پایه های M9, M26, MM106 انجام گرفت. این آزمایش در قالب طرح آماری فاکتوریل با سه عامل نوع پایه، در سه سطح (M9, M26, MM106)، نوع قلمه در سه سطح (سبز، نیمه خشبی، خشبی) و عامل هورمون در ده سطح که یکی از سطوح شاهد و بقیه شامل تیمارهای هورمونی IBA و NAA و مخلوط IBA+NAA در غلظتهای ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ ppm بودند، انجام گرفت. در انتهای آزمایش، درصد قلمه های ریشه دار شده، میانگین تعداد ریشه، میانگین طول ریشه و میانگین وزن خشک ریشه مورد بررسی قرار گرفت.

این آزمایش در سه تکرار انجام گرفت و در هر گلدان که به منزله یک واحد آزمایشی بود شش قلمه نیمه خشبی و ده قلمه خشبی کشت گردید. نتایج حاصل از تجزیه واریانس و جدول میانگینها نشان داد که قابلیت ریشه زایی پایه های مورد آزمایش با یکدیگر متفاوت است، قلمه های حاصل از پایه MM106 نسبت به دو پایه دیگر دارای درصد ریشه زایی بالاتر و پایه M9 دارای کمترین درصد ریشه زایی است. در هر سه پایه قلمه های نیمه خشبی نسبت به دو نوع دیگر دارای درصد ریشه زایی بالاتری بود و پس از آن قلمه خشبی قرار می گرفت و قلمه سبز در هر سه پایه کمترین درصد ریشه زایی را نشان داد.

تیمار قلمه ها با هورمون، نسبت به شاهد، تأثیر زیادی در افزایش درصد ریشه زایی داشت. از بین تیمارهای مختلف هورمونی، مخلوط دو هورمون IBA و NAA به نسبت ۱۰۰۰ ppm از هر یک، نسبت به کاربرد خالص آنها در درصد ریشه زایی و سایر صفات مورد مطالعه مؤثر تر بود.